

Ψάχνοντας την Αντιγόνη μας στο Βέλγιο.

A la recherche de notre Antigone en Belgique

Μια θεατρική παράσταση συνεργασίας δύο σχολείων είναι ήδη ένα μεγαλόπνοο σχέδιο. Πολύ περισσότερο αν αυτά τα σχολεία ανήκουν σε διαφορετικές εθνικότητες, αν και βρίσκονται στην ίδια χώρα. Όταν μάλιστα σε αυτά έρχονται και συμμετέχουν και άλλα δύο ελληνικά σχολεία, τότε το σχέδιο αποκτά μεγαλύτερες διαστάσεις.

Ένα τέτοιο μεγαλόπνοο σχέδιο υλοποιήθηκε την Παρασκευή 4 Μαΐου στη βελγική πόλη Ath και την Κυριακή 6 Μαΐου στην πόλη των Βρυξελλών.

Το Ελληνικό Γυμνάσιο-Λύκειο Βρυξελλών και συγκεκριμένα η Β' Λυκείου του σχολείου συνεργάστηκε κατά τη διάρκεια όλης της χρονιάς με το τμήμα 5ème-6ème / Grec-Latin του Collège Saint-Julien της πόλης Ath του Βελγίου. Αξίζει να σημειωθεί το ενεργό ενδιαφέρον του συγκεκριμένου σχολείου για τη νεότερη και την αρχαία Ελλάδα.

Στο βελγικό σχολείο υπάρχει μάθημα αρχαίων ελληνικών επιλογής στις δύο τελευταίες τάξεις του Λυκείου, ενώ η τραγωδία «Αντιγόνη» του Σοφοκλή διδάσκεται στη Β' Λυκείου σύμφωνα με το Πρόγραμμα Σπουδών του μαθήματος των Αρχαίων Ελληνικών Γενικής Παιδείας.

Οι δύο τάξεις ανέλυσαν το κείμενο του Σοφοκλή με τη χρήση Δραματικών Τεχνικών στην Εκπαίδευση (Educational Drama) και εμβάθυναν σε αυτό προβάλλοντας τη δική τους άποψη και στάση απέναντι στα νοήματα και τις αξίες του.

Στη συνέχεια, αποφάσισαν ότι θέλουν να προβάλλουν τη δική τους άποψη μέσω του θεάτρου και να οργανώσουν μία θεατρική παράσταση από κοινού. Συναντήθηκαν κατά τη διάρκεια της χρονιάς σε θεατρικά εργαστήρια σχετικά με την τραγωδία «Αντιγόνη» και δούλεψαν το κείμενο με ιδιαίτερο τρόπο που επέτρεπε την προβολή της προσωπικής τους άποψης.

Οι μαθητές/-τριες κάθε σχολείου συνέθεσαν 4 σκηνές χρησιμοποιώντας τις τέχνες του χορού, των εικαστικών και φυσικά του θεάτρου, για να δείξουν πού βρίσκουν τη δική τους Αντιγόνη. Ενδεικτικά, βρήκαν μια Αντιγόνη να αναζητά την Ευρώπη του αρχαίου μύθου, να διαμαρτύρεται στους υπεύθυνους της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη σημερινή κατάσταση στο αντιφατικό τοπίο της πόλης των Βρυξελλών : σκουπίδια, άστεγοι και στρατιωτικοί με όπλα κοντά στους Ευρωπαίους εκπρόσωπους που διαβεβαιώνουν ότι όλα πηγαίνουν καλά. Μια Αντιγόνη που φωνάζει για τις ανθρωπιστικές αξίες της αρχαιότητας και τελικά αποσύρει το όνομα «Ευρώπη» δικαιωματικά!

Βρήκαν μια Αντιγόνη που διεκδικεί την ελευθερία της επιλογής στην οικογένεια, στο σχολείο, στη σημερινή κατάσταση σε όλο τον κόσμο. Κάθε σχολείο μία άλλη κουλτούρα αναζήτησης και φυσικά, άλλα ευρήματα!

Η Περιφέρεια Hainaut του Βελγίου και το Maison Culturelle του Ath αποφάσισαν να στηρίξουν οικονομικά την παράσταση σε όλα τα επίπεδα. Ο σκηνοθέτης και ηθοποιός Benoit Verhaert και ο βοηθός του Stéphane ανέλαβε να ασκήσει τους μαθητές και τις μαθήτριες και των δύο σχολείων στη θεατρική έκφραση και οργάνωσε τη συνολική συνδυαστική σκηνοθεσία.

Εργάστηκε σκληρά με τα παιδιά κατά τη διάρκεια της φετινής σχολικής χρονιάς εκτός ωρών μαθημάτων και στο τέλος ένωσε τις σκηνές των δύο σχολείων σε ένα ενιαίο θέαμα.

Η ομάδα του 1^{ου} ΓΕΛ Βασιλικών Θεσσαλονίκης προετοίμασε μια θεατρική σύνοψη της τραγωδίας με το σκεπτικό: «Στην Αντιγόνη του Σοφοκλή, προετοιμάζοντας την παράσταση προσπαθήσαμε να δώσουμε τα διλήμματα που παρουσιάζει ο Σοφοκλής στο έργο και μας απασχολούν μέχρι σήμερα. Δημιουργήσαμε το σκηνικό όπου έδρασαν πολλές Αντιγόνες και πολλοί Κρέοντες που θυσιάστηκαν και αντίστοιχα συντρίφτηκαν, γιατί όλοι μας μπορούμε να είμαστε Κρέοντες και Αντιγόνες... κι ανάμεσά τους πολλοί, που τους φτάνουν και πολλοί που τους αποφεύγουν...»

Το Εκκλησιαστικό Λύκειο Νεάπολης Θεσσαλονίκης ετοίμασε ένα πανώ με φράσεις της τραγωδίας στα αρχαία ελληνικά και στα γαλλικά και σχημάτισαν τον τίτλο του προγράμματος με αρχαίες ελληνικές λέξεις μεταφρασμένες στα γαλλικά.

Τα δύο σχολεία από την Ελλάδα αποφάσισαν να έρθουν στις Βρυξέλλες για να ενταχθούν στην παράσταση και να παρακολουθήσουν όλη την προετοιμασία. Παρακολούθησαν την παράσταση στην πόλη Ath και έπαιξαν ενταγμένοι στο σύνολο της παράστασης στον χώρο του Ελληνικού Σχολείου στις Βρυξέλλες.

Συνεκτικός κρίκος των σκηνών του ελληνικού σχολείου ήταν μαντινάδες που έγραψαν οι ίδιοι οι μαθητές του Ελληνικού σχολείου Βρυξελλών σχετικά με τη θεματική κάθε σκηνής. Οι αδελφοί Λιβυάκη προσφέρθηκαν ως γνήσιοι Κρητικοί λυράρηδες να τους συνοδέψουν και εντάχθηκαν στην παράσταση αρμονικά, συνδυάζοντας τη σύγχρονη με την αρχαία Ελλάδα.

Μετά το τέλος της παράστασης, η κρητική λύρα άναψε φωτιές και όλα τα παιδιά των τεσσάρων σχολείων πιάστηκαν χέρι χέρι στον χορό. Παιδιά από την Ελλάδα, παιδιά που μένουν στο Βέλγιο, παιδιά από το Βέλγιο ενώθηκαν και ένωσαν κοντά, τόσο κοντά που δεν είχε πια σημασία η γλώσσα ή οποιοδήποτε άλλο εμπόδιο.

Η συνάντηση έκλεισε με έναν αγώνα βόλεϊ ανάμεσα σε όλα τα παιδιά, ο καλύτερος τρόπος για να αποδείξουν την ομαδικότητα, τη συλλογικότητα και τη δημιουργική επαφή που είχαν όλοι μαζί.

Τελικά, η παράσταση παρουσιάστηκε στο παρεκκλήσι του Καθολικού Σχολείου στην πόλη Ath και στον εξωτερικό χώρο του Ελληνικού Γυμνασίου-Λυκείου Βρυξελλών.

Το πλαίσιο – Οι συμπαραστάτες

Στο πλαίσιο του Διακρατικού Προγράμματος OLC (Ouverture aux Langues et Cultures) που έχουν υπογράψει οι Υπουργοί Παιδείας πολλών χωρών, ανάμεσα στις οποίες είναι και η Ελλάδα, με την Υπουργό Παιδείας του Βελγίου, έλληνες καθηγητές μπορούν να διδάξουν σε βελγικά σχολεία σε συνεργασία με τους βέλγους συναδέλφους τους. Στόχος είναι η προώθηση του πολιτισμού των ξένων καθηγητών στους βέλγους μαθητές και η διδασκαλία της γλώσσας τους σε αυτούς. Έτσι στο βελγικό σχολείο διδάσκει εδώ και δύο χρόνια ελληνίδα καθηγήτρια φιλόλογος, η κ. Βασιλική Καραμπέτσου, σε συνδιδασκαλία με την βελγίδα συνάδελφο κ. Stephanie Groulard, φιλόλογο στο βελγικό σχολείο, καθηγήτρια νέων ελληνικών και λάτρη της νεότερης και της αρχαίας Ελλάδας. Στο απογευματινό τμήμα διδάσκουν και οι δύο νέα ελληνικά σε δύο επίπεδα.

Ευρύτερα η δράση εντάσσεται στο δίγλωσσο πρόγραμμα e-twinning με τίτλο «A la recherche de notre Antigone-Ψάχνοντας την Αντιγόνη μας» που είχε ξεκινήσει ήδη από την περασμένη σχολική χρονιά και είχε πολλά καλλιτεχνικά και άλλα αποτελέσματα. Το πρόγραμμα ευνόησε τις συνεργασίες με άλλα δύο σχολεία από τη Γαλλία (μάλιστα πραγματοποιήθηκε εκδρομή της Β Λυκείου στην Τουλούζη της Γαλλίας με θεατρικά και χορευτικά εργαστήρια με το Collège d' Henri Toulouse-Lautrec) και δύο σχολεία από την Ελλάδα. Το Εκκλησιαστικό Λύκειο Νεάπολης Θεσσαλονίκης και το 1^ο Γενικό Λύκειο Βασιλικών Θεσσαλονίκης είχαν ήδη συνεργασία με το Ελληνικό Σχολείο. Αποφάσισαν, λοιπόν, να συμμετάσχουν στη θεατρική παράσταση παράλληλα με τις άλλες κοινές δράσεις που πραγματοποίησαν μέσω της πλατφόρμας του e-twinning προγράμματος. Ο συντονισμός αυτού του σύνθετου αλλά και πολύ ενδιαφέροντος προγράμματος επέτρεψε τις μετακινήσεις των σχολείων και οδήγησε σε αυτή τη μοναδική συγκυρία της θεατρικής παράστασης τεσσάρων σχολείων, 3 ελληνικών και 1 βελγικού σχολείου! Οφείλονται πολλά στη συντονίστρια και εμπνεύστρια του γενικότερου προγράμματος κ. Ελένη Τσαπατόρη.

Ενεργή συμπαράσταση υπήρξε από τον Σύλλογο Γονέων και Κηδεμόνων του Ελληνικού Γυμνασίου-Λυκείου Βρυξελλών. Οι γονείς μαγείρεψαν παραδοσιακά ελληνικά φαγητά και ανέλαβαν να χορτάσουν 75 άτομα, παιδιά και καθηγητές/-τριες . Το ελληνικό φαγητό εντυπωσίασε και πήρε πολλά συγχαρητήρια από όλους και όλες.

Όλη η διοργάνωση υποστηρίχθηκε από τους καθηγητές και τις καθηγήτριες του Ελληνικού Γυμνασίου-Λυκείου Βρυξελλών και ιδιαιτέρως από την κ. Ζωή Πατάλα, Διευθύντρια του Σχολείου.

Το Συντονιστικό Γραφείο Εκπαίδευσης διευκόλυνε όλη την προετοιμασία και πλαισίωσε τις δύο παραστάσεις.

Υπεύθυνες καθηγήτριες : Βασιλική Καραμπέτσου-Ελληνικό Γυμνάσιο-Λύκειο Βρυξελλών, Stéphanie Groulard-Collège Saint-Julien.

Υπεύθυνες καθηγήτριες των συνεργαζόμενων σχολείων : Ευγενία Παπαστάθη- Εκκλησιαστικό Λύκειο Νεάπολης Θεσσαλονίκης, Δήμητρα Μπεχλιβάνη-Σαββοπούλου-1^ο ΓΕΛ Βασιλικών Θεσσαλονίκης

Συντονίστρια του e-twinning προγράμματος : Ελένη Τσαπατόρη-Ελληνικό Σχολείο Βρυξελλών